

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๖๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

อ.พ. ๖๐/๒๕๖๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

- (๑) กำหนดชื่อศาลแพ่งและศาลอาญาที่เป็นศาลชั้นต้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒)
- (๒) กำหนดให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)
- (๓) แก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ของศาลแพ่งและศาลอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคสอง)
- (๔) กำหนดศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอาญาทั้งปวง และคดีอื่นใดที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)
- (๕) กำหนดการรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๑)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ได้มีการจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี โดยกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้นในท้องที่กรุงเทพมหานคร และยุบเลิกศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง และศาลจังหวัดมีนบุรี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเกี่ยวกับชื่อศาลชั้นต้น ตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี เขตอำนาจศาลแพ่งและศาลอาญาในท้องที่กรุงเทพมหานคร อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวง

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

และคดีอาญาทั้งปวง และการรับพิจารณาและการโอนคดี ในกรณีที่เกิดในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวม จำนวน ๗ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. กำหนดเพิ่มเติมชื่อศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี ที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้น กำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒)

๒. กำหนดเพิ่มเติมชื่อตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

๓. กำหนดเพิ่มเติมชื่อศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานคร

โดยกำหนดให้ศาลแพ่งและศาลอาญา มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร นอกจากท้องที่ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคสอง)

๔. กำหนดให้ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง และศาลแพ่งมีนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอื่นใดที่มีได้ อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น และกำหนดให้ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทั้งปวง ที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น รวมทั้งคดีอื่นใดที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๕. กำหนดให้บรรดาคดีซึ่งเกิดขึ้นในเขตศาลแขวงและอยู่ในอำนาจของศาลแขวงนั้น ถ้ายื่นฟ้องต่อศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี หรือศาลจังหวัด ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลดังกล่าวที่จะยอมรับพิจารณาคดีใดคดีหนึ่ง

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ที่ยื่นฟ้องเช่นนั้นหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีเขตอำนาจก็ได้ และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด หากศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี หรือศาลจังหวัด ได้มีคำสั่งรับฟ้องคดีเช่นนั้นไว้แล้ว ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป และในกรณีที่ขณะยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี หรือศาลจังหวัดอยู่แล้ว แม้ต่อมาจะมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปทำให้คดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ก็ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘/๑)

๑.๔ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

ข้อดี

เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้อง กับหลักนิติธรรม อีกทั้งยังช่วยพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยให้เป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น

๑.๕ สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ หัวข้อการดำเนินการ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน้า - ๑ - ถึง - ๕ -)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตุลาคม ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิท ภาสุข เลขาธิการวุฒิสภา

นายทศพร แยมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นางสาวศศิพรรณ พวงพันธ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรปฏิบัติการ

นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวอมรรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้น ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ก
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ	
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบ	
พระธรรมนูญศาลยุติธรรม	
กับ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	๗
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณา	
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	
• การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	- ๑ -
• คำชี้แจงหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็น	
ในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)	- ๖ -
• ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม	
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๑๔ -
ภาคผนวก	
: พระธรรมนูญศาลยุติธรรม	(๑)
: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี	
ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๒๗๒ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑	
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	(๑๔)
: ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑๕)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ	
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑๗)
: สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๒๑)
เสนอโดย สำนักงานศาลยุติธรรม	

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุตติมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

- (๑) กำหนดชื่อศาลแพ่งและศาลอาญาที่เป็นศาลชั้นต้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒)
- (๒) กำหนดให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)
- (๓) แก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ของศาลแพ่งและศาลอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคสอง)
- (๔) กำหนดศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอาญาทั้งปวงและคดีอื่นใดที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)
- (๕) กำหนดการรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๑)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ได้มีการจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี โดยกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้นในท้องที่กรุงเทพมหานคร และยุบเลิกศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง และศาลจังหวัดมีนบุรี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเกี่ยวกับชื่อศาลชั้นต้น ตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ศาลอาญามีนบุรี เขตอำนาจศาลแพ่งและศาลอาญาในท้องที่กรุงเทพมหานคร อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอาญาทั้งปวง และการรับพิจารณาและการโอนคดี ในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ กำหนดเพิ่มเติมชื่อศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี ที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒ ศาลชั้นต้น ได้แก่ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากกรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี ศาลจังหวัด ศาลแขวง และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น”

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

**๕.๒ กำหนดเพิ่มเติมชื่อตำแหน่งอธิบดีและรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง
ตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี
(ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)**

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้มีประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกาหนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์
ประจำศาลอุทธรณ์หนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค ศาลละหนึ่งคน และ
ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี
ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี
ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็น
ศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน กับให้มีรองประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์
ประจำศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค และรองอธิบดีผู้พิพากษา
ศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง
ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง
ศาลอาญามีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น
ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหาร
ศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองประธานศาลฎีกามากกว่า
หนึ่งคนแต่ไม่เกินหกคน รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดี
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้”

**๕.๓ กำหนดเพิ่มเติมชื่อศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน
ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๕
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา๑๖ วรรคสอง)**

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ศาลแพ่งและศาลอาญา มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานครนอกจากท้องที่
ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี
ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี
และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้”

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๕.๔ กำหนดเพิ่มเติมชื่อศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี ที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวง (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง และศาลแพ่งมีนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอื่นใด ที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น

ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทั้งปวงที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น รวมทั้งคดีอื่นใดที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา แล้วแต่กรณี”

๕.๕ กำหนดเพิ่มเติมชื่อศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี เกี่ยวกับเขตอำนาจในการพิจารณาคดี (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๑)

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙/๑ บรรดาคดีซึ่งเกิดขึ้นในเขตศาลแขวงและอยู่ในอำนาจของศาลแขวงนั้น ถ้ายื่นฟ้องต่อศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี หรือศาลจังหวัด ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลดังกล่าวที่จะยอมรับพิจารณาคดีใดคดีหนึ่ง ที่ยื่นฟ้องเช่นนั้นหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีเขตอำนาจก็ได้ และไม่ว่าการณ์จะเป็นประการใด หากศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี หรือศาลจังหวัด ได้มีคำสั่งรับฟ้องคดีเช่นนั้นไว้แล้ว ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป

ในกรณีที่ขณะยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี หรือศาลจังหวัดอยู่แล้ว แม้ต่อมาจะมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปทำให้คดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ก็ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป”

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม

กับ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
<p>มาตรา ๒ ศาลชั้นต้น ได้แก่ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลจังหวัด ศาลแขวง และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น</p> <p>มาตรา ๘ ให้มีประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกาหนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์ประจำศาลอุทธรณ์หนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค ศาลละ</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒ ศาลชั้นต้น ได้แก่ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี ศาลจังหวัด ศาลแขวง และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๘ ให้มีประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกาหนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์ประจำศาลอุทธรณ์หนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค ศาลละหนึ่งคน</p>	<p>เพิ่มเติมชื่อศาลแพ่งและศาลอาญาที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่เป็นศาลชั้นต้นให้ครบถ้วน</p> <p>เพิ่มเติมชื่อตำแหน่งอธิบดีและรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญา</p>

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
<p>หนึ่งคน และให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน กับให้มีรองประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ประจำศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกา จะกำหนดให้มีรองประธานศาลฎีกามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินหกคน รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้</p> <p>เมื่อตำแหน่งประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นว่างลง หรือเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติ</p>	<p>และให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน กับให้มีรองประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ประจำศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองประธานศาลฎีกามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินหกคน รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้”</p>	<p>มีนบุรีให้ครบถ้วน</p>

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
<p>ราชการได้ให้รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น แล้วแต่กรณี เป็นผู้ทำการแทน ถ้ามีรองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหลายคน ให้รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นตามวรรคสอง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลนั้นเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน</p> <p>มาตรา ๑๖ ศาลชั้นต้นมีเขตตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชน ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ศาลแพ่งและศาลอาญา มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานครนอกจากท้องที่ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่ง</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ศาลแพ่งและศาลอาญา มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร นอกจากท้องที่ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่งกรุงเทพใต้</p>	<p>เพิ่ม เติม ชื่อศาลที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครตามร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่ง</p>

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
<p>กรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลจังหวัดมีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้</p> <p>ในกรณีที่มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลแพ่งหรือศาลอาญา และคดีนั้นเกิดขึ้นนอกเขตของศาลแพ่งหรือศาลอาญา ศาลแพ่งหรือศาลอาญา แล้วแต่กรณี อาจใช้ดุลพินิจยอมรับไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลยุติธรรมอื่นที่มีเขตอำนาจ</p> <p>มาตรา ๑๙ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลแพ่งธนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอื่นใดที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น</p> <p>ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ และศาลอาญาธนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทั้งปวงที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น รวมทั้งคดีอื่นใดที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาแล้วแต่กรณี</p>	<p>ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้”</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง และศาลแพ่งมีนบุรี มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอื่นใดที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น</p> <p>ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทั้งปวงที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น รวมทั้งคดีอื่นใดที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา แล้วแต่กรณี”</p>	<p>ตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ. ให้ครบถ้วน</p> <p>เพิ่มเติมชื่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงในวรรคหนึ่งและคดีอาญาทั้งปวงในวรรคสองให้ครบถ้วนตามที่จะมีการจัดตั้งขึ้นใหม่</p>

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
<p>มาตรา ๑๙/๑ บรรดาคดีซึ่งเกิดขึ้นในเขตศาลแขวง และอยู่ในอำนาจของศาลแขวงนั้น ถ้ายื่นฟ้องต่อศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญารธนบุรี หรือศาลจังหวัด ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลดังกล่าวที่จะยอมรับพิจารณาคดีใดคดีหนึ่งที่ยื่นฟ้อง เช่นนั้นหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีเขตอำนาจก็ได้ และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด หากศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญารธนบุรี หรือศาลจังหวัดได้มีคำสั่งรับฟ้องคดีเช่นนั้นไว้แล้ว ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป</p> <p>ในกรณีที่ขณะยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญารธนบุรี หรือศาลจังหวัด อยู่แล้ว แม้ต่อมาจะมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปทำให้คดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ก็ให้ศาลนั้นพิจารณา</p>	<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙/๑ บรรดาคดีซึ่งเกิดขึ้นในเขตศาลแขวง และอยู่ในอำนาจของศาลแขวงนั้น ถ้ายื่นฟ้องต่อศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญารธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี ศาลจังหวัด หรือศาลยุติธรรมอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลดังกล่าวที่จะยอมรับพิจารณาคดีใดคดีหนึ่งที่ยื่นฟ้อง เช่นนั้นหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีเขตอำนาจก็ได้ และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด หากศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญารธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี ศาลจังหวัด หรือศาลยุติธรรมอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ได้มีคำสั่งรับฟ้องคดี เช่นนั้นไว้แล้ว ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป</p> <p>ในกรณีที่ขณะยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญารธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี ศาลจังหวัด หรือศาลยุติธรรมอื่นตามที่กฎหมายกำหนดอยู่แล้ว</p>	<p>เพิ่มเติมชื่อศาลที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ตามร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ. ให้ครบถ้วนทั้งในวรรคหนึ่งและวรรคสอง</p>

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
พิพากษาคดีดังกล่าวต่อไป	<p>แม้ต่อมาจะมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปทำให้คดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ก็ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป”</p> <p>ผู้รับสนองพระราชโองการ</p> <p>-----</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่ได้มีการจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี โดยกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้นในท้องที่กรุงเทพมหานคร และยุบเลิกศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง และศาลจังหวัดมีนบุรี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเกี่ยวกับชื่อศาลชั้นต้น ตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี เขตอำนาจศาลแพ่งและศาลอาญาในท้องที่กรุงเทพมหานคร อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ทั้งปวงและคดีอาญาทั้งปวง และการรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง สำนักงานศาลยุติธรรม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้^๒

๒.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยในการรับฟังความคิดเห็น สำนักงานศาลยุติธรรม ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผ่านทางเว็บไซต์และการประชุม

* เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

^๒ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไป ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th>

(๒) จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

(๓) การประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายของสำนักงานศาลยุติธรรม

โดยที่มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้ ก.บ.ศ. มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรม ในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ แบบแผน และประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลยุติธรรม และ (๒) ของมาตราดังกล่าว กำหนดให้ ก.บ.ศ. มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรีซึ่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ได้มีมติในการประชุมคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และมอบหมายให้สำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการเสนอร่างกฎหมายไปที่คณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๒ ครั้ง ประกอบด้วย

(๑) รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไป ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> ระหว่างวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ระยะเวลา ๑๗ วัน

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๑๕ คน

- ประเด็นที่ ๑ เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

- ประเด็นที่ ๒ เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

(๒) จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเข้าร่วมประชุม รวมทั้งสิ้น ๒๙ คน ประกอบด้วย สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกิจการ

ยุติธรรม สภานายความ และจากหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วย ศาลจังหวัด ตลิ่งชัน ศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดพระโขนง สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักกฎหมายและวิชาการ ศาลยุติธรรม และสำนักแผนงานและงบประมาณ

ผลปรากฏว่า ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานเห็นชอบด้วยในหลักการ ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยไม่มีข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๒.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรในหน่วยงาน กระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ และจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงาน ภาครัฐและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัด มีนบุรี ศาลจังหวัดพระโขนง สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกิจการยุติธรรม และสภานายความ สำนักแผนงานและงบประมาณ และสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

๒.๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ประเด็นที่ ๑ กำหนดให้ศาลแพ่งและศาลอาญา มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร นอกจากท้องที่ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญา ธนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้ (แก้ไขเปลี่ยนแปลงเขต ท้องที่ของศาลแพ่งและศาลอาญา โดยตัด “ศาลจังหวัดมีนบุรี” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย จัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และ ศาลอาญาพระโขนง

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น ๑๑๕ คน

* เห็นด้วย ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

* ไม่เห็นด้วย - คน คิดเป็นร้อยละ -

ประเด็นที่ ๒ กำหนดให้ในกรณีที่มีการยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมที่มีกฎหมายอื่น กำหนด ต่อมาปรากฏว่าในขณะที่ยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ก็ให้ศาลดังกล่าว นั้น มีดุลพินิจที่จะพิจารณาพิพากษาคดีที่รับฟ้องไว้แล้วนั้นต่อไปหรือโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีอำนาจ ก็ได้ แต่หากขณะยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมที่มีกฎหมายอื่นกำหนด และ ต่อมา มีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปทำให้คดีนั้นอยู่ในอำนาจศาลแขวง ก็ให้ศาลนั้นมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีต่อไป เพื่อให้รองรับกรณีศาลยุติธรรมอื่นซึ่งมีกฎหมายให้เป็นศาลชั้นต้น (แก้ไขเปลี่ยนแปลง

เขตท้องที่ของ ศาลแพ่งและศาลอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา มีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง)

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๑๕ คน

* เห็นด้วย ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

* ไม่เห็นด้วย - คน คิดเป็นร้อยละ -

๒.๕ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็นและ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจาก เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

ประเด็นที่ ๒ ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจาก เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน^๓

ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และ ประชาชนทั่วไป

ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

(๑) ด้านเศรษฐกิจ

- เชียงบวก ไม่มีผลกระทบ

- เชียงลบ ไม่มีผลกระทบ

(๒) ด้านสังคม

- เชียงบวก ไม่มีผลกระทบ

- เชียงลบ ไม่มีผลกระทบ

(๓) ด้านงบประมาณ ไม่มีผลกระทบ

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ต่อประชาชน

ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์

^๓ คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (checklist)

สำนักงานศาลยุติธรรม <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์ศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th>
และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th>^๔

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานศาลยุติธรรม ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบ การพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งนี้ เห็นควรยืนยันตามร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว

^๔ อ่างแล้ว เจริญธรรมที่ ๒, หน้า -๑-

คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เสนอโดย สำนักงานศาลยุติธรรม

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นผู้เสนอ

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล การรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

สืบเนื่องมีการจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง โดยแยกประเภทคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงออกจากกัน จึงต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ของศาลแพ่งและศาลอาญาตามเพื่อให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร นอกจากท้องที่ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้ และแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวงให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

การแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมในครั้งนี้ เป็นการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล และการรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ตามบทบัญญัติในวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ให้สอดคล้องกับการจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ไม่มีทางเลือกอื่น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

แก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

เป็นการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล การรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การบริหารจัดการคดีของศาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถอำนวยความสะดวกความยุติธรรมได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วสมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชน

- ๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด
ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

- ๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้ เนื่องจากเป็นภารกิจเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและการพิจารณาพิพากษาคดี

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

การพิจารณาพิพากษาเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรมโดยตรง ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อประชาชน ภารกิจนี้จึงไม่ควรทำร่วมกับเอกชน

- ๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

การพิจารณาพิพากษาเป็นการใช้อำนาจในทางตุลาการ

- ๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่ ภารกิจนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาเป็นอำนาจทางตุลาการ

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

- ๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

- หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง การพิจารณาพิพากษาคดี
 หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง.....
 ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง.....
 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง.....
 แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง.....

- ๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่ได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานของศาลโดยตรงและต้องมีผลบังคับเป็นกฎหมาย

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

อาจมีความไม่ชัดเจนและเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นการทั่วไป จึงไม่สมควรใช้มาตรการทางบริหาร

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานของศาลโดยตรงและต้องมีผลบังคับเป็นกฎหมาย

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

- ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากมีผลบังคับใช้กับประชาชนทั่วประเทศ
- ทயอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....
- ใช้บังคับเป็นบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

- ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา)
- มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากเป็นที่การแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล การรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษารรคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงในพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

- ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗) กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม
- ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบการอนุมัติ การอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม.....

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็น อย่างไร.....

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่.....

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

.....

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

.....
หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น
.....

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่.....
เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ.....

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

- โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม
 ไม่มีการกำหนดโทษ

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

-
๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน หรือไม่
ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกัน หรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่
ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไป

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

(๑) ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก ไม่มีผลกระทบ
- เชิงลบ ไม่มีผลกระทบ

(๒) ด้านสังคม

- เชิงบวก ไม่มีผลกระทบ
- เชิงลบ ไม่มีผลกระทบ

(๓) ด้านงบประมาณ

ไม่มีผลกระทบ

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลแต่ประการใด

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นประโยชน์ต่อประชาชน เนื่องจากการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล การรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีคดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ทำให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม และสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรม

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการได้อย่างไร

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาในการประเมินผลสัมฤทธิ์

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมในครั้งนี้ เป็นการช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลมีประสิทธิภาพและสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สอดคล้องวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรม รวมทั้งการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยให้เป็นที่ยอมรับ ถือว่ามีความคุ้มค่าในแง่งบประมาณที่ใช้ และไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชนแต่อย่างใด และประชาชนไม่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

ไม่มีความต้องการกำลังคนเพิ่ม เนื่องจากเป็นอัตรากำลังที่มีอยู่แล้ว

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

เป็นผู้พิพากษา

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรก โดยแยกเป็นงบดำเนินการและงบลงทุน

๖.๒ ในกรณีที่ร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

ไม่มีผลเป็นการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> ทางเว็บไซต์ของสำนักกฎหมายและวิชาการ ศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> และเว็บไซต์ของกองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ <http://www.iprd.coj.go.th> และเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา จะมีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เนื่องจาก

ร่างกฎหมายนี้กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

ไม่มี

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

- ๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร ไม่มี
๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร ไม่มี

๙ การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

ไม่มี

- ๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่ ไม่มี
ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง ไม่มี
๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่ประชาชนเกินสมควรอย่างไร ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

- มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่มีการรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ / ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

- หน่วยงานภาครัฐ
 ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ
 ประชาชนทั่วไป
 องค์กรอื่น ได้แก่.....

สำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม บุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> หรือเว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น หรือเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย ได้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

นอกจากนี้ สำนักงานศาลยุติธรรมจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกิจการยุติธรรม สภานายความ และจากหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วย ศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดพระโขนง สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม และสำนักแผนงานและงบประมาณ

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และได้ดำเนินการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์ศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th>

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

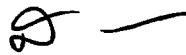
จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละเรื่อง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการ

พิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย ปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

(นายสรารุช เบญจกุล)
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
ส่วนพัฒนากฎหมาย (กัญจนพร)
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๑๒ ๘๐๘๒
โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

กัญจนพร ร่วง/พิมพ์/ทาน
Checklist พระธรรมนูญศาล (๑๕ กพ ๖๑)

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

สืบเนื่องจากได้มีการจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี โดยกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้นในท้องที่กรุงเทพมหานคร และยุบเลิกศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง และศาลจังหวัดมีนบุรี ทั้งนี้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเกี่ยวกับชื่อศาลชั้นต้น ตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี เขตอำนาจศาลแพ่งและศาลอาญาในท้องที่กรุงเทพมหานคร อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวง และคดีอาญาทั้งปวง และการรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ทั้งนี้ สามารถสรุปข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ดังนี้

เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อีกทั้งยังช่วยพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยให้เป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น

* ที่มา : คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (checklist) เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ภาคผนวก

- : พระธรรมนูญศาลยุติธรรม (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๒๗๒ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เสนอโดย สำนักงานศาลยุติธรรม

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑^๒ ศาลยุติธรรมตามพระธรรมนูญนี้มีสามชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลชั้นอุทธรณ์ และศาลฎีกา เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒ ศาลชั้นต้น ได้แก่ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลจังหวัด ศาลแขวง และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น

มาตรา ๓^๓ ศาลชั้นอุทธรณ์ ได้แก่ ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นอุทธรณ์

มาตรา ๔^๔ ศาลฎีกา ศาลชั้นอุทธรณ์ และศาลชั้นต้น อาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และจะให้มีอำนาจในคดีประเภทใดหรือคดีในท้องที่ใด ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของแต่ละศาลนั้นแยกต่างหากโดยเฉพาะก็ได้ โดยให้ออกเป็นประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ศาลชั้นต้นอาจเปิดทำการสาขาในท้องที่อื่นใด และจะให้มีอำนาจในคดีประเภทใดหรือคดีในท้องที่ใด ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้นแยกต่างหากโดยเฉพาะก็ได้ โดยให้ออกเป็นประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

การกำหนดและการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้งของศาล ให้ออกเป็นประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมที่ออกตามความในมาตรานี้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

^๒ มาตรา ๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

^๓ มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

^๔ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕^๕ ให้ประธานศาลฎีกามีหน้าที่วางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรมเพื่อให้กิจการของศาลยุติธรรมดำเนินไปโดยเรียบร้อยและเป็นระเบียบเดียวกัน และให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจให้คำแนะนำแก่ผู้พิพากษาในการปฏิบัติตามระเบียบวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายหรือโดยประการอื่นให้เป็นไปโดยถูกต้อง

มาตรา ๖ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมมีอำนาจเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง การยุบเลิก หรือการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงจำนวนสภาพ สถานที่ตั้ง และเขตอำนาจศาลตามที่จำเป็นเพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนเป็นไปโดยเรียบร้อยตลอดราชอาณาจักร

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนดจำนวนผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมให้เหมาะสมตามความจำเป็นแห่งราชการ

มาตรา ๘ ให้มีประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกาหนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์ประจำศาลอุทธรณ์หนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค ศาลละหนึ่งคน และให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน กับให้มีรองประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ประจำศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองประธานศาลฎีกามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินหกคน รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้^๖

เมื่อตำแหน่งประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นว่างลง หรือเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น แล้วแต่กรณี เป็นผู้ทำการแทน ถ้ามีรองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหลายคน ให้รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ที่มีอาวุโส

^๕ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

^๖ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

สูงสุดเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน”

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นตามวรรคสอง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลนั้นเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคสาม ประธานศาลฎีกาจะสั่งให้ผู้พิพากษาคคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลจะเป็นผู้ทำการแทนในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่ได้

มาตรา ๙ ในศาลจังหวัดหรือศาลแขวง ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ศาลละหนึ่งคน เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงว่างลง หรือเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลนั้นเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลนั้นไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับในศาลนั้นเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคสอง ประธานศาลฎีกาจะสั่งให้ผู้พิพากษาคคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลจะเป็นผู้ทำการแทนในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่ได้

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีการแบ่งส่วนราชการในศาลฎีกา ศาลชั้นอุทธรณ์ หรือศาลชั้นต้นออกเป็นแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกหรือผู้พิพากษาหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น แผนกหรือหน่วยงานละหนึ่งคน”

เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกหรือผู้พิพากษาหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามวรรคหนึ่งว่างลง หรือเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในแผนกหรือในหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นนั้นเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดในแผนกหรือในหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นนั้นไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับในแผนกหรือในหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นนั้นเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคสอง ประธานศาลฎีกาจะสั่งให้ผู้พิพากษาคคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลจะทำการแทนในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่ได้

” มาตรา ๘ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

” มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๑ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ต้องรับผิดชอบในราชการของศาลให้เป็นไป โดยเรียบร้อย และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑)^๙ นั่งพิจารณาและพิพากษาคดีใด ๆ ของศาลนั้น หรือเมื่อได้ตรวจสำนวนคดีใด แล้วมีอำนาจทำความเห็นแย้งได้

(๒) สั่งคำร้องคำขอต่าง ๆ ที่ยื่นต่อตนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธี พิจารณาความ

(๓) รมัตถะวังการใช้ระเบียบวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายหรือโดย ประการอื่นให้เป็นไปโดยถูกต้อง เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีเสร็จเด็ดขาดไปโดยเร็ว

(๔) ให้คำแนะนำแก่ผู้พิพากษาในศาลนั้นในข้อขัดข้องเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้พิพากษา

(๕) ร่วมมือกับเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองในบรรดากิจการอันเกี่ยวกับการจัดวาง ระเบียบและการดำเนินการงานส่วนธุรการของศาล

(๖) ทำรายงานการคดีและกิจการของศาลส่งตามระเบียบ

(๗) มีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ให้รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มีอำนาจตาม (๒) ด้วย และให้มีหน้าที่ช่วยประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น แล้วแต่กรณี ตามที่ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มอบหมาย

มาตรา ๑๒ ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกหรือผู้พิพากษาหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่อ อย่างอื่นตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ต้องรับผิดชอบงานของแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ เป็นไปโดยเรียบร้อยตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมที่ได้จัดตั้งแผนก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นนั้น และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของประธานศาลฎีกา ประธานศาล อุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลนั้น

มาตรา ๑๓^{๑๐} ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาภาค ภาคละหนึ่งคน จำนวนเก้าภาค มีสถาน ที่ตั้งและเขตอำนาจตามที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา กับให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาภาค ภาคละสามคน ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองอธิบดี ผู้พิพากษาภาคมากกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคนก็ได้

^๙ มาตรา ๑๑ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐} มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

เมื่อตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาภาคว่างลง หรือเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาภาคที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคสอง ประธานศาลฎีกาจะสั่งให้ผู้พิพากษาคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลจะเป็นผู้ทำการแทนในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่ได้

มาตรา ๑๔ ให้อธิบดีผู้พิพากษาภาคเป็นผู้พิพากษาในศาลที่อยู่ในเขตอำนาจด้วยผู้หนึ่ง โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สั่งให้หัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมรายงานเกี่ยวกับคดี หรือรายงานกิจการอื่นของศาลที่อยู่ในเขตอำนาจของตน

(๒) ในกรณีจำเป็นจะสั่งให้ผู้พิพากษาคนใดคนหนึ่งในศาลที่อยู่ในเขตอำนาจของตนไปช่วยทำงานชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินสามเดือนในอีกศาลหนึ่งโดยความยินยอมของผู้พิพากษานั้นก็ได้ แล้วรายงานไปยังประธานศาลฎีกาทันที

ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาภาคเป็นผู้พิพากษาในศาลที่อยู่ในเขตอำนาจด้วย โดยให้มีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๒) และให้มีหน้าที่ช่วยอธิบดีผู้พิพากษาภาคตามที่อธิบดีผู้พิพากษาภาคมอบหมาย^{๑๑}

หมวด ๒

เขตอำนาจศาล

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ศาลยุติธรรมศาลใดศาลหนึ่งรับคดีซึ่งศาลยุติธรรมอื่นได้สั่งรับประทับฟ้องโดยชอบแล้วไว้พิจารณาพิพากษา เว้นแต่คดีนั้นจะได้โอนมาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๑๖ ศาลชั้นต้นมีเขตตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา^{๑๒}

ศาลแพ่งและศาลอาญา มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานครนอจากท้องที่ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลจังหวัดมีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้

^{๑๑} มาตรา ๑๔ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

^{๑๒} มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ในกรณีที่มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลแพ่งหรือศาลอาญา และคดีนั้นเกิดขึ้นนอกเขตของศาลแพ่งหรือศาลอาญา ศาลแพ่งหรือศาลอาญา แล้วแต่กรณี อาจใช้ดุลพินิจยอมรับไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลยุติธรรมอื่นที่มีเขตอำนาจ

(ยกเลิก)^{๑๓}

มาตรา ๑๗ ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และมีอำนาจทำการไต่สวนหรือมีคำสั่งใด ๆ ซึ่งผู้พิพากษาคณะเดียวมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘^{๑๔} ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗/๑ ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น

มาตรา ๑๙ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลแพ่งธนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอื่นใดที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น

ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ และศาลอาญาธนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทั้งปวงที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น รวมทั้งคดีอื่นใดที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๙/๑^{๑๕} บรรดาคดีซึ่งเกิดขึ้นในเขตศาลแขวงและอยู่ในอำนาจของศาลแขวงนั้น ถ้ายื่นฟ้องต่อศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี หรือศาลจังหวัด ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลดังกล่าวที่จะยอมรับพิจารณาคดีใดคดีหนึ่งที่ยื่นฟ้องเช่นนั้นหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีเขตอำนาจก็ได้ และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด หากศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี หรือศาลจังหวัด ได้มีคำสั่งรับฟ้องคดีเช่นนั้นไว้แล้ว ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป

ในกรณีที่ขณะยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี หรือศาลจังหวัดอยู่แล้ว แม้ต่อมาจะมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปทำให้คดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ก็ให้ศาลนั้นพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๒๐ ศาลยุติธรรมอื่นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นหรือกฎหมายอื่นกำหนดไว้

มาตรา ๒๑ ศาลอุทธรณ์มีเขตตลอดท้องที่มีได้อยู่ในเขตศาลอุทธรณ์ภาค

^{๑๓} มาตรา ๑๖ วรรคสี่ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

^{๑๔} มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

^{๑๕} มาตรา ๑๙/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่มีการยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลอุทธรณ์ และคดีนั้นอยู่นอกเขตของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์อาจใช้ดุลพินิจยอมรับไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโอนคดีนั้นไปยังศาลอุทธรณ์ภาคที่มีเขตอำนาจ

มาตรา ๒๒ ศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคมีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการอุทธรณ์ และว่าด้วยเขตอำนาจศาล และมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) พิพากษายืนตาม แก้ไข กลับ หรือยกคำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่พิพากษาลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ในเมื่อคดีนั้นได้ส่งขึ้นมายังศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๒) วินิจฉัยชี้ขาดคำร้องคำขอที่ยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคตามกฎหมาย

(๓) วินิจฉัยชี้ขาดคดีที่ศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคมีอำนาจวินิจฉัยได้ตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๓ ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้เสนอต่อศาลฎีกาได้โดยตรง และคดีที่อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลอุทธรณ์ภาคตามที่กฎหมายบัญญัติ เว้นแต่กรณีที่ศาลฎีกาเห็นว่าข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่อุทธรณ์หรือฎีกานั้นจะไม่ใช่สาระอันควรแก่การพิจารณา ศาลฎีกามีอำนาจไม่รับคดีไว้พิจารณาพิพากษาได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา^{๑๖}

คดีที่ศาลฎีกาได้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งแล้ว คู่ความไม่มีสิทธิที่จะทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาคัดค้านคดีนั้นต่อไป

หมวด ๓

องค์คณะผู้พิพากษา

มาตรา ๒๔ ให้ผู้พิพากษาคนหนึ่งมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ออกหมายเรียก หมายอาญา หรือหมายสั่งให้ส่งคนมาจากหรือไปยังจังหวัดอื่น

(๒) ออกคำสั่งใด ๆ ซึ่งมีใช่เป็นไปในทางวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแห่งคดี

มาตรา ๒๕ ในศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาคนเดียวเป็นองค์คณะมีอำนาจเกี่ยวแก่คดีซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลนั้น ดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องหรือคำขอที่ยื่นต่อศาลในคดีทั้งปวง

(๒) ไต่สวนและมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัย

^{๑๖} มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) ใต้สวนมูลฟุ้งและมีคำสั่งในคดีอาญา

(๔) พิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาท ราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินดังกล่าวอาจขยายได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๕) พิจารณาพิพากษาคดีอาญา ซึ่งกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างสูงไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่จะลงโทษจำคุกเกินหกเดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราที่กำหนดแล้วไม่ได้

ผู้พิพากษาประจำศาลไม่มีอำนาจตาม (๓) (๔) หรือ (๕)

มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้น นอกจากศาลแขวงและศาลยุติธรรมอื่นซึ่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ต้องมีผู้พิพากษาอย่างน้อยสองคนและต้องไม่เป็นผู้พิพากษาประจำศาลเกินหนึ่งคน จึงเป็นองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งหรือคดีอาญาทั้งปวง

มาตรา ๒๗ ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลฎีกา ต้องมีผู้พิพากษาอย่างน้อยสามคน จึงเป็นองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้

ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค และผู้พิพากษาศาลฎีกา ที่เข้าประชุมใหญ่ในศาลนั้นหรือในแผนกคดีของศาลดังกล่าว เมื่อได้ตรวจสอบสำนวนคดีที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีแล้ว มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคมีอำนาจทำความเห็นแย้งได้ด้วย

มาตรา ๒๘ ในระหว่างการพิจารณาคดีใด หากมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้น ไม่อาจจะนั่งพิจารณาคดีต่อไป ให้ผู้พิพากษาดังต่อไปนี้นั่งพิจารณาคดีนั้นแทนต่อไปได้

(๑) ในศาลฎีกา ได้แก่ ประธานศาลฎีกา หรือรองประธานศาลฎีกา หรือผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งประธานศาลฎีกามอบหมาย

(๒) ในศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค ได้แก่ ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคซึ่งประธานศาลอุทธรณ์หรือประธานศาลอุทธรณ์ภาค แล้วแต่กรณี มอบหมาย

(๓)^{๑๗} ในศาลชั้นต้น ได้แก่ อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาภาค ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น รองอธิบดีผู้พิพากษาภาค หรือผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นของศาลนั้น ซึ่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาภาค หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล แล้วแต่กรณี มอบหมาย

^{๑๗} มาตรา ๒๘ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

ให้ผู้ทำการแทนในตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๓ มีอำนาจตาม (๑) (๒) และ (๓) ด้วย

มาตรา ๒๙ ในระหว่างการทำคำพิพากษาคดีใด หากมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจจะทำคำพิพากษาในคดีนั้นต่อไปได้ ให้ผู้พิพากษาดังต่อไปนี้มีอำนาจลงลายมือชื่อทำคำพิพากษา และเฉพาะในศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค และศาลชั้นต้น มีอำนาจทำความเห็นแย้งได้ด้วย ทั้งนี้ หลังจากได้ตรวจสำนวนคดีนั้นแล้ว

(๑) ในศาลฎีกา ได้แก่ ประธานศาลฎีกาหรือรองประธานศาลฎีกา

(๒) ในศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค ได้แก่ ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค รองประธานศาลอุทธรณ์ หรือรองประธานศาลอุทธรณ์ภาค แล้วแต่กรณี

(๓)^{๑๙} ในศาลชั้นต้น ได้แก่ อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น รองอธิบดีผู้พิพากษาภาค หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล แล้วแต่กรณี

ให้ผู้ทำการแทนในตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๓ มีอำนาจตาม (๑) (๒) และ (๓) ด้วย

มาตรา ๓๐ เหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ หมายถึง กรณีที่ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะนั่งพิจารณาคดีนั้นพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่หรือถูกคัดค้านและถอนตัวไป หรือไม่อาจปฏิบัติราชการจนไม่สามารถนั่งพิจารณาหรือทำคำพิพากษาในคดีนั้นได้

มาตรา ๓๑ เหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ แล้ว ให้หมายความรวมถึงกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กรณีที่ผู้พิพากษาคคนเดียวได้สวนมูลฟ้องคดีอาญาแล้วเห็นว่าควรพิพากษายกฟ้อง แต่คดีนั้นมีอัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดเกินกว่าอัตราโทษตามมาตรา ๒๕ (๕)

(๒) กรณีที่ผู้พิพากษาคคนเดียวพิจารณาคดีอาญาตามมาตรา ๒๕ (๕) แล้วเห็นว่าควรพิพากษาลงโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างเกินอัตราดังกล่าว

(๓) กรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีแพ่งเรื่องใดของศาลนั้นจะต้องกระทำโดยองค์คณะซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาในองค์คณะนั้นมีความเห็นแย้งกันจนหาเสียงข้างมากมิได้

(๔) กรณีที่ผู้พิพากษาคคนเดียวพิจารณาคดีแพ่งตามมาตรา ๒๕ (๔) ไปแล้ว ต่อมาปรากฏว่าราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องเกินกว่าอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคคนเดียว

หมวด ๔

การจ่าย การโอน และการเรียกคืนสำนวนคดี

^{๑๙} มาตรา ๒๙ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๓๒ ให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีในแต่ละศาล แล้วแต่กรณี รับผิดชอบในการจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะผู้พิพากษาในศาลหรือในแผนกคดีนั้น โดยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรม

การออกระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความเชี่ยวชาญและความเหมาะสมขององค์คณะผู้พิพากษาที่จะรับผิดชอบสำนวนคดีนั้น รวมทั้งปริมาณคดีที่องค์คณะผู้พิพากษาแต่ละองค์คณะรับผิดชอบ

มาตรา ๓๓ การเรียกคืนสำนวนคดีหรือการโอนสำนวนคดีซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์คณะผู้พิพากษาใด ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล จะกระทำได้อต่อเมื่อเป็นกรณีที่จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาหรือพิพากษาอรรถคดีของศาลนั้น และร้องประธานศาลฎีกา ร้องประธานศาลอุทธรณ์ ร้องประธานศาลอุทธรณ์ภาค ร้องอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาในศาลจังหวัดหรือศาลแขวง ที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลนั้น แล้วแต่กรณี ที่มีได้เป็นองค์คณะในสำนวนคดีดังกล่าวได้เสนอความเห็นให้กระทำได้อ

ในกรณีที่ร้องประธานศาลฎีกา ร้องประธานศาลอุทธรณ์ ร้องประธานศาลอุทธรณ์ภาค ร้องอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาในศาลจังหวัดหรือศาลแขวง ที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลนั้น แล้วแต่กรณี ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ หรือได้เข้าเป็นองค์คณะในสำนวนคดีที่เรียกคืนหรือโอนนั้น ให้ร้องประธานศาลฎีกา ร้องประธานศาลอุทธรณ์ ร้องประธานศาลอุทธรณ์ภาค ร้องอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษา ที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับในศาลนั้น เป็นผู้ม้ออำนาจในการเสนอความเห็นแทน ในกรณีที่ร้องประธานศาลฎีกา ร้องประธานศาลอุทธรณ์ ร้องประธานศาลอุทธรณ์ภาค ร้องอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มีหนึ่งคน หรือมีหลายคนแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้หรือได้เข้าเป็นองค์คณะในสำนวนคดีที่เรียกคืนหรือโอนนั้นทั้งหมด ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดของศาลนั้นเป็นผู้ม้ออำนาจในการเสนอความเห็น^{๒๐}

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลไม่มีอำนาจในการเสนอความเห็นตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

ในกรณีที่ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนหรือองค์คณะผู้พิพากษามีคดีค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลนั้นล่าช้า และผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนหรือองค์คณะผู้พิพากษานั้นขอคืนสำนวนคดีที่ตนรับผิดชอบอยู่ ให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล แล้วแต่กรณี มีอำนาจรับคืนสำนวนคดีดังกล่าว และโอนให้ผู้พิพากษาหรือองค์คณะผู้พิพากษาอื่นในศาลนั้นรับผิดชอบแทนได้

^{๑๙} มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๒๐} มาตรา ๓๓ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษาครบองค์คณะและผู้พิพากษาซึ่งมีได้นั่งพิจารณาคดีจะทำคำพิพากษาคดีนั้นมิได้ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๒๔๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้การจ่ายสำนวนคดีให้ผู้พิพากษาต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติ และได้ห้ามการเรียกคืนสำนวนคดีหรือการโอนสำนวนคดี เว้นแต่เป็นกรณีที่จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี นอกจากนี้ ได้มีการตรากฎหมายตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกาดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเพื่อให้การจัดระบบการบริหารงานศาลยุติธรรมตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมสอดคล้องกับกฎหมายซึ่งตราขึ้นตามมาตรา ๒๗๕ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๐^{๒๑}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรมได้กำหนดให้ศาลชั้นต้นมีเขตอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ จึงทำให้การเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลดังกล่าวจะต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องใช้เวลานานไม่ทันกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ทางปกครอง และไม่เอื้อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลชั้นต้นสามารถกระทำได้อย่างคล่องตัวสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลชั้นต้นสามารถกระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐^{๒๒}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระธรรมนูญศาลยุติธรรมได้กำหนดให้มีรองประธานศาลฎีกาหนึ่งคน รองประธานศาลอุทธรณ์ และรองประธานศาลอุทธรณ์ภาคศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองประธานศาลฎีกามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้ แต่เนื่องจากในปัจจุบันปริมาณงานของประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ และประธานศาลอุทธรณ์ภาคได้เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ สมควรกำหนดให้มีการเพิ่มการกำหนดจำนวนรองประธานศาลฎีกาได้ไม่เกินหกคน และจำนวนรองประธานศาลอุทธรณ์หรือรองประธานศาลอุทธรณ์ภาคได้ไม่เกินสามคน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ และประธานศาลอุทธรณ์ภาค จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^{๒๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๕๑ ก/หน้า ๒๑/๕ กันยายน ๒๕๕๐

^{๒๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๕๑ ก/หน้า ๒๔/๕ กันยายน ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑^{๒๓}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาลยุติธรรมเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดรอบคอบและการกลั่นกรองจากผู้พิพากษาที่มีประสบการณ์ สมควรกำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจให้คำแนะนำแก่ข้าราชการตุลาการ และให้ผู้รับผิดชอบการบริหารงานของศาลมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและทำความเห็นแย้ง ทั้งยังสมควรเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๙ วรรคสอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕^{๒๔}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยปริมาณงานตุลาการและงานธุรการคดีของศาลยุติธรรมได้เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับแต่ผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลงานของศาลยุติธรรมในส่วนภูมิภาคมีอธิบดีผู้พิพากษาภาคเพียงคนเดียว ไม่มีผู้ช่วยปฏิบัติราชการ ทำให้ราชการของศาลยุติธรรมไม่อาจดำเนินไปได้ด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และปริมาณคดีที่เพิ่มมากขึ้นดังกล่าวส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้น ทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้นมีความล่าช้ากระทบต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนและคู่ความในคดี ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมโดยกำหนดตำแหน่งรองอธิบดีผู้พิพากษาภาคและอำนาจหน้าที่ของอธิบดีผู้พิพากษาภาคและรองอธิบดีผู้พิพากษาภาค จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘^{๒๕}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๑๐ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่อ้างถึงการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ให้ถือว่าอ้างถึงการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลชั้นอุทธรณ์ เว้นแต่เมื่อบทบัญญัตินี้ดังกล่าวนั้นแสดงให้เห็นว่าใช้ได้เฉพาะกับศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลกำหนดให้เป็นศาลชั้นอุทธรณ์ศาลใดศาลหนึ่งเท่านั้น

มาตรา ๑๑ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^{๒๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๓๗ ก/หน้า ๔๔/๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

^{๒๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๙/ตอนที่ ๓๗ ก/หน้า ๑/๒๗ เมษายน ๒๕๕๕

^{๒๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒/ตอนที่ ๑๒๐ ก/หน้า ๕/๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดี
ชั้นอุทธรณ์พิเศษโดยกำหนดให้เป็นศาลชั้นอุทธรณ์ที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษา
หรือคำสั่งของศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ สมควรกำหนดความหมายของคำว่า “ศาลชั้นอุทธรณ์” ให้สอดคล้อง
กับการจัดตั้งศาลดังกล่าว อีกทั้งสมควรกำหนดให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมมีอำนาจออก
ประกาศเปิดทำการสาขาของศาลชั้นต้น รวมทั้งให้มีอำนาจกำหนดและเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้งของ
ศาลได้ด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีบรรทัดและผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล
และในกรณีคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวงถ้ามีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้
ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี หรือศาลจังหวัด ก็ให้ศาลดังกล่าว
นั้นมีดุลพินิจที่จะพิจารณาพิพากษาคดีที่รับฟ้องไว้แล้วนั้นต่อไปหรือโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีอำนาจก็
ได้ แต่หากในกรณีที่ศาลดังกล่าวได้มีคำสั่งรับฟ้องคดีไว้แล้วโดยในขณะที่ยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ใน
อำนาจของศาลแขวง หรือกรณีเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี
ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี หรือศาลจังหวัด แต่ต่อมามีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลง
ไปทำให้คดีนั้นอยู่ในอำนาจของศาลแขวง ก็ให้ศาลนั้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป อันเป็นการ
ส่งเสริมให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา
พิพากษาบรรทัดคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ปณตกร/ผู้จัดทำ

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

นุสรรา/เพิ่มเติม

๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘

8497

เลขรับ

วันที่ 22 ส.ค. 2561

เวลา 10.39 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๒๗๒

๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภาการศึกษาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ รวม ๒ ฉบับ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ ต่อสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒ ฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาการศึกษาแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานกระตุณ
รับที่ ๑๐ / พ.๕๖๑
วันที่ ๒๒ / ส.ค. / ๒๕๖๑
เวลา ๑๗.๐๘ น.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๕๑ / ๒.๒ วันที่ ๒๒ / ๘.๑ / ๒๕๖๑
เวลา ๑๑.๓๖ ส่ง ก.๕๖๑
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๑ (จีเซอง)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D1840/D/ส)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดชื่อศาลแพ่งและศาลอาญาที่เป็นศาลชั้นต้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒)

(๒) กำหนดให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน

ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)

(๓) แก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ของศาลแพ่งและศาลอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๖ วรรคสอง)

(๔) กำหนดศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอาญาทั้งปวง
และคดีอื่นใดที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

(๕) กำหนดการรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่เกิดคดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ใน
อำนาจของศาลแขวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๑)

เหตุผล

โดยที่ได้มีการจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี โดยกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ในท้องที่กรุงเทพมหานคร และยุบเลิกศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง และศาลจังหวัดมีนบุรี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเกี่ยวกับชื่อศาลชั้นต้น ตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี เขตอำนาจศาลแพ่งและศาลอาญาในท้องที่กรุงเทพมหานคร อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอาญาทั้งปวง และการรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษารรคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็น ศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน กับให้มีรองประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ ประจำศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค และรองอธิบดีผู้พิพากษา ศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาดลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหาร ศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองประธานศาลฎีกามากกว่า หนึ่งคนแต่ไม่เกินหกคน รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดี ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระธรรมนูญ ศาลยุติธรรม และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ศาลแพ่งและศาลอาญา มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานครนอกจากท้องที่ ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาดลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง และศาลแพ่งมีนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอื่นใด ที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น

ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาดลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญา พระโขนง และศาลอาญามีนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทั้งปวงที่มีได้อยู่ในอำนาจ ของศาลยุติธรรมอื่น รวมทั้งคดีอื่นใดที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลที่มีอำนาจ พิจารณาคดีอาญา แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙/๑ บรรดาคดีซึ่งเกิดขึ้นในเขตศาลแขวงและอยู่ในอำนาจของศาลแขวงนั้น ถ้ายื่นฟ้องต่อศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาดลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี หรือศาลจังหวัด ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลดังกล่าวที่จะยอมรับพิจารณาคดีใดคดีหนึ่ง ที่ยื่นฟ้องเช่นนั้นหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีเขตอำนาจก็ได้ และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด

หากศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี หรือศาลจังหวัด ได้มีคำสั่งรับฟ้องคดีเช่นนั้นไว้แล้ว ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป

ในกรณีที่ขณะยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญามีนบุรี หรือศาลจังหวัดอยู่แล้ว แม้ต่อมาจะมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปทำให้คดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ก็ให้ศาลดังกล่าวพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไป”

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน |ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี
ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่ง
พระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ

โดยที่ปัจจุบันศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง และศาลจังหวัดมีนบุรี
มีสถิติคดีรับใหม่จำนวนมาก โดยเมื่อพิจารณาเฉพาะคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลจังหวัดปรากฏว่า
มีปริมาณคดีรับใหม่เทียบเท่าหรือใกล้เคียงกับปริมาณคดีรับใหม่ของศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้
ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ และศาลอาญากธนบุรี ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
ดังนั้น เพื่อให้การบริหารราชการศาลยุติธรรมเหมาะสมกับปริมาณคดีและมีผู้พิพากษาที่มีอาวุโส
ในระดับเดียวกันเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี และเพื่อให้การพิจารณาคดีเกิดความโปร่งใส
และส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สมควรแยกประเภท
คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง ออกจากกัน โดยจัดตั้ง
ศาลชั้นต้นขึ้นใหม่ให้มีฐานะเทียบเท่าศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา
ศาลอาญากรุงเทพใต้ และศาลอาญากธนบุรี รวมทั้งยุบเลิกศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง
และศาลจังหวัดมีนบุรี และแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเกี่ยวกับชื่อศาลชั้นต้น ตำแหน่ง
อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน
ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี เขตอำนาจศาลแพ่งและศาลอาญาในท้องที่กรุงเทพมหานคร
อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอาญาทั้งปวง และการรับพิจารณาและการโอนคดี
ในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดี
ของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไป
โดยถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และสอดคล้องกับการจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง
ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี ขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยให้มีฐานะเทียบเท่าศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ และศาลอาญาธนบุรี และยุบเลิกศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง และศาลจังหวัดมีนบุรี รวมทั้งกำหนดเขตอำนาจของศาลดังกล่าว เพื่อให้การบริหารราชการศาลยุติธรรมเหมาะสมกับปริมาณคดี และมีผู้พิพากษาที่มีอาวุโสในระดับเดียวกันเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งจะทำการพิจารณาคดีของศาลเกิดความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมโดยเพิ่มเติมชื่อศาลแพ่งและศาลอาญาที่เป็นศาลชั้นต้น กำหนดให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี เปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ของศาลแพ่งและศาลอาญา เพิ่มเติมศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวง คดีอาญาทั้งปวง และคดีอื่นใดที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น รวมทั้งกำหนดการรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่เกิดคดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี ตามร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ.

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะยกฐานะของศาลจังหวัดตลิ่งชัน ศาลจังหวัดพระโขนง และศาลจังหวัดมีนบุรีขึ้นเป็นศาลที่มีฐานะเทียบเท่าศาลแพ่งและศาลอาญา ทำให้การพิจารณาคดีเกิดความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งจะทำให้การบริหารราชการศาลยุติธรรมเหมาะสมกับปริมาณคดี และมีผู้พิพากษาที่มีอาวุโสในระดับเดียวกันกับศาลแพ่งและศาลอาญาเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งจะทำการพิจารณาคดีของศาลเกิดความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เสนอโดย สำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล การรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่เกิดในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม และเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานศาลยุติธรรมจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยสรุปผลการรับความคิดเห็นได้ดังต่อไปนี้

สรุปการรับฟังความคิดเห็น

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไป ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th>

๑.๒ จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๑.๓ การประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายของสำนักงานศาลยุติธรรม

โดยที่มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้ ก.บ.ศ. มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน และประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลยุติธรรม และ (๒) ของมาตราดังกล่าวกำหนดให้ ก.บ.ศ. มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ได้มีมติในการประชุมคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และมอบหมายให้สำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการเสนอร่างกฎหมายไปที่คณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

๒.๑ รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไป ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> ระหว่างวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ระยะเวลา ๑๗ วัน

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๑๕ คน

- ประเด็นที่ ๑ เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

- ประเด็นที่ ๒ เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๒.๒ จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเข้าร่วมประชุม รวมทั้งสิ้น ๒๙ คน ประกอบด้วย สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกิจการยุติธรรม สภานายความ และจากหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบด้วย ศาลจังหวัดดลิ่งชัน ศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดพระโขนง สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม และสำนักแผนงานและงบประมาณ

ผลปรากฏว่า ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยไม่มีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ และจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศาลจังหวัดดลิ่งชัน ศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดพระโขนง สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกิจการยุติธรรม และสภานายความ สำนักแผนงานและงบประมาณ และสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ประเด็นที่ ๑ กำหนดให้ศาลแพ่งและศาลอาญา มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร นอกจากท้องที่ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้ (แก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ของศาลแพ่งและศาลอาญา โดยตัด “ศาลจังหวัดมีนบุรี” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งดลิ่งชัน ศาลอาญาดลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง

ผลการรับฟัง

- จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๑๕ คน
- เห็นด้วย ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ไม่เห็นด้วย - คน คิดเป็นร้อยละ -

ประเด็นที่ ๒ กำหนดให้ในกรณีที่มีการยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมที่มีกฎหมายอื่นกำหนด ต่อมาปรากฏว่าในขณะที่ยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ก็ให้ศาลดังกล่าวนั้นมีดุลพินิจ ที่จะพิจารณาพิพากษาคดีที่รับฟ้องไว้แล้วนั้นต่อไปหรือโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีอำนาจก็ได้ แต่หาก ขณะยื่นฟ้องคดีนั้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมที่มีกฎหมายอื่นกำหนด และต่อมามีพฤติการณ์ เปลี่ยนแปลงไปทำให้คดีนั้นอยู่ในอำนาจศาลแขวง ก็ให้ศาลนั้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป เพื่อให้รองรับกรณีศาลยุติธรรมอื่นซึ่งมีกฎหมายให้เป็นศาลชั้นต้น (แก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ของ ศาลแพ่งและศาลอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่ง ตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง)

ผลการรับฟัง

- จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๑๕ คน
- เห็นด้วย ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ไม่เห็นด้วย - คน คิดเป็นร้อยละ -

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น และ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจาก เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

ประเด็นที่ ๒ ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจาก เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

กัญจนพร ร้าง/พิมพ์/ทาน
๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

การวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เสนอโดย สำนักงานศาลยุติธรรม

๑. ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย
ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการ ศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไป
๒. ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว
ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว ดังนี้
 - (๑) ด้านเศรษฐกิจ
 - เชิงบวก ไม่มี
 - เชิงลบ ไม่มี
 - (๒) ด้านสังคม
 - เชิงบวก ไม่มี
 - เชิงลบ ไม่มี
 - (๓) ด้านงบประมาณ
ไม่มีผลกระทบ
๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ
 - ๓.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น
ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นประโยชน์ต่อประชาชน เนื่องจากการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล การรับพิจารณาและการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ทำให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม และสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรม

การเผยแพร่

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
 ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน
 ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญ
 ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗
 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่ง
 ตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
 พระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ บุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม
 และประชาชนทั่วไป ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงาน
 ศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th>

เว็บไซต์ <http://www.coj.go.th>

The screenshot shows the Thai Court of Justice website interface. On the left, there are several service icons: 'การยื่นฟ้องทางระบบ' (e-Filing), 'การยื่นคำขอพิทักษ์ทรัพย์' (Asset Protection), 'การขอคัดสำเนาเอกสาร' (Document Copy), 'การขอคำปรึกษา' (Consultation), 'การขอใบคำร้อง' (Petition), 'การขอใบรับรอง' (Certification), and 'การขอใบสั่ง' (Order). The main content area features a 'ข่าวประชาสัมพันธ์' (Public Information) section with several news items, including 'การเลือกตั้งกรรมการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ' (Election of Judges) and 'ข่าวประชาสัมพันธ์ผลการจับสลากคัดเลือกกรรมการศาลยุติธรรม' (Public Information on the Drawing of Lots for Judges). On the right, there are contact details for 'สายด่วนวิชาการ' (Academic Helpline) and 'สายด่วนสุขภาพ' (Health Helpline), along with a list of 'รายงานสถิติคดีของศาล' (Case Statistics) for various courts.

เว็บไซต์ <http://www.jla.coj.go.th>

เว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th/>

หมายเหตุ ลำดับที่ ๙ และลำดับที่ ๑๐

ร่างกฎหมายที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น	จำนวนร่าง	เสนอความคิดเห็น	ผลสรุปความคิดเห็น
1. ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ...	๑	ครบกำหนด	๑
2. ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...	๑	ครบกำหนด	๑
3. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการศาลยุติธรรม)	๑	ครบกำหนด	๑
4. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (การปล่อยชั่วคราว และการไม่ริบชื่อผู้ต้องหา)	๑	ครบกำหนด	๑
5. แจ้งประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา) ที่สามารถทำได้โดยผู้ใดแจ้งมาได้เลย	๑	ครบกำหนด	๑
6. แจ้งประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา) ที่สามารถทำได้โดยผู้ใดแจ้งมาได้เลย	๑	ครบกำหนด	๑
7. ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...	๑	ครบกำหนด	๑
8. แจ้งประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และการไม่ริบชื่อผู้ต้องหา)	๑	ครบกำหนด	๑
9. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...	๑	ครบกำหนด	๑
10. การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งพิชิต ศาลอาญามัชฌิม ศาลแพ่งจังหวัด ศาลอาญากลาง ศาลแพ่งพระบาท และศาลอาญาพระบาท พ.ศ. ...	๑	ครบกำหนด	๑
11. การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา)	๑	ครบกำหนด	๑
12. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (กำหนดความคุ้มครองสิทธิการลาออกของข้าราชการ)	๑	ครบกำหนด	๑

ผลสรุป
ความคิดเห็น

๒. ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไป และได้เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติฯ พร้อมด้วยข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นเพื่อเชิญชวนให้ร่วมแสดงความคิดเห็น

ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง
กับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗ วรรคสอง บัญญัติว่า "ก่อนการตรา กฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และมิฉะนั้นการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกฉบับก่อน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายหรือกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ บริบทต่าง ๆ ที่มีเปลี่ยนแปลงไป" นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานศาลยุติธรรมสอดคล้องกับพันธกิจของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานศาลยุติธรรมจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญ ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... โดยข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม บุคลากรในหน่วยงานกรมการ บริหารศาลยุติธรรม และบุคคลทั่วไปสามารถแสดงความเห็นผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์ สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หรือ รำวงกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และ เว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.la.coj.go.th> หรือ รับฟังความคิดเห็น ว่างกฎหมาย ได้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เพื่อสำนักงานศาลยุติธรรม จะรวบรวมความคิดเห็นนำไปประกอบการพิจารณาและรัฐสภาต่อไป ทั้งนี้ ได้แนบร่างพระราชบัญญัติ พังทลงฉบับดังกล่าวพร้อมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวราวุธ บุญบุษกุล)

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ.

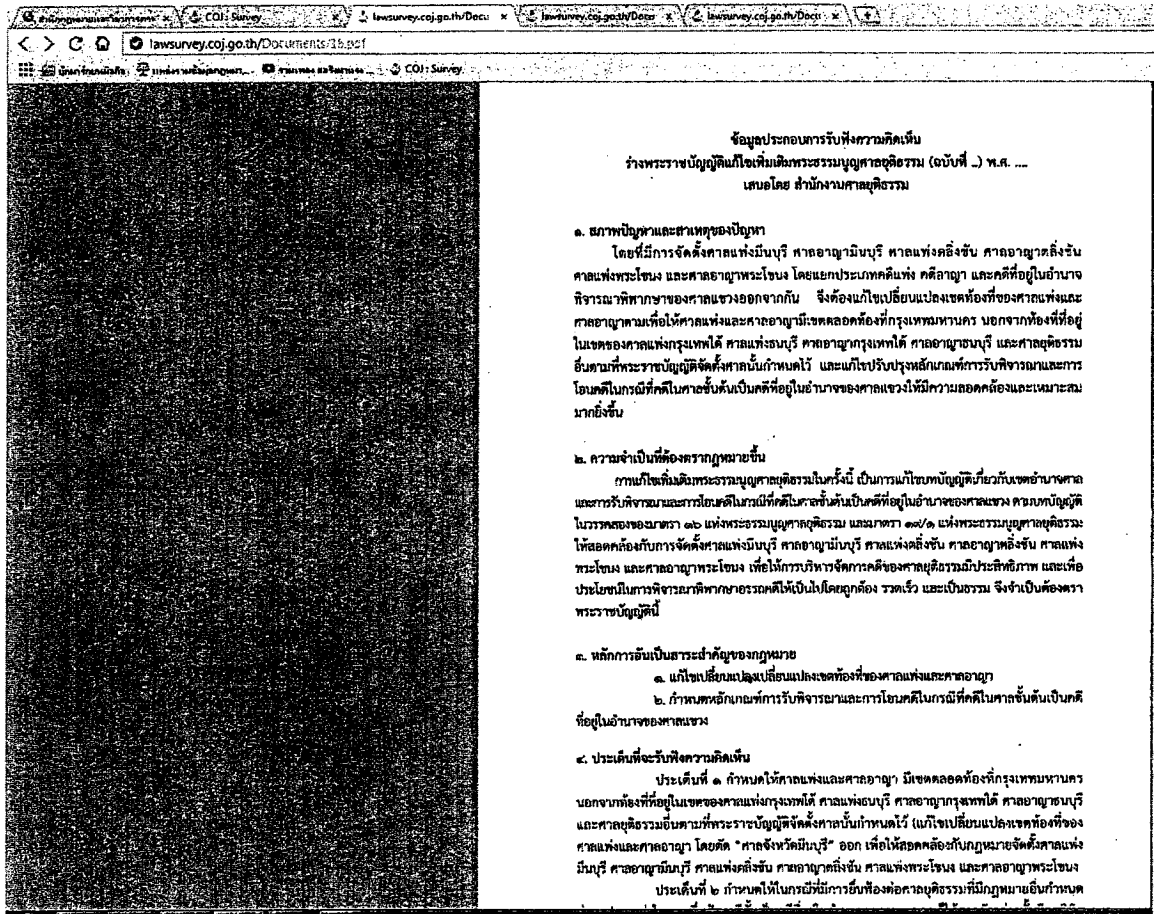
ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ. ...
เสนอโดย สำนักงานศาลยุติธรรม

๑. สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา
โดยที่ปัจจุบันศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดตลิ่งชัน และศาลจังหวัดพระโขนง มีคดีคดี รับใหม่ มีจำนวนมาก โดยมีคดีที่อาจมีคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลจังหวัดปทุมธานีจำนวน ปริมาณคดีรับใหม่เทียบเท่ากับหรือใกล้เคียงกับปริมาณคดีรับใหม่ของศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญารอบรู้ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญารุงฤๅษะคดี ซึ่งคดีอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และมีจำนวนปริมาณคดีรับใหม่มากกว่าศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบกับปัจจุบัน ประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีแนวโน้มที่จะมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษา ของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้ กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรยกประเภทคดีแห่ง ศาลอาญา และคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงออกจากกัน และสมควรจัดตั้งศาลชั้นต้นขึ้นใหม่ ให้มีฐานะเทียบเท่าศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญารอบรู้ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และ ศาลอาญารุงฤๅษะคดี ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครครั้งนี้ เพื่อให้การบริหารราชการศาลยุติธรรม เหมาะสมกับปริมาณคดีและมีผู้พิพากษาที่มีอาวุโสในระดับเดียวกันเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งจะ ทำให้การพิจารณาพิพากษาของศาลมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน

๒. ความจำเป็นที่ควรออกกฎหมายขึ้น
โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๙ บัญญัติไว้บรรดาบทบัญญัติทั้งหลายจะ ตั้งขึ้นได้แต่โดยพระราชบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้ กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้การบริหารราชการศาลยุติธรรม เหมาะสมกับปริมาณคดีและมีผู้พิพากษาที่มีอาวุโสในระดับเดียวกันเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี จึงจะทำให้ การพิจารณาพิพากษาของศาลเกิดประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน สมควรจัดตั้งศาลชั้นต้นขึ้นใหม่ให้มีฐานะเทียบเท่าศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญารอบรู้ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญารุงฤๅษะคดี ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร สำนักงานศาลยุติธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ. ... ขึ้น

๓. หลักการอันเป็นสาระสำคัญของกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๓. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบฯ เผยแพร่บนเว็บไซต์

- ๑. <http://www.coj.go.th>
- ๒. www.jla.coj.go.th
- ๓. <http://lawsurvey.coj.go.th/>

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ.

คำชี้แจงความหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งคลองชัน ศาลอาญาดุสิต
ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ.
เสนอโดย สำนักงานศาลยุติธรรม

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ สังกัดกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้เสนอ

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร
ให้มีกฎหมายจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งคลองชัน ศาลอาญาดุสิต ศาลแพ่งพระโขนงและศาลอาญาพระโขนง โดยมีผลเปิดทำการศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งคลองชัน ศาลอาญาดุสิต ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนงแล้ว ให้ยุบเลิกศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดคลองชัน และศาลจังหวัดพระโขนง และให้ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งคลองชัน ศาลอาญาดุสิต ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง เป็นศาลชั้นต้นตามพระราชธรรมนูญศาลยุติธรรม มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงที่มีอยู่ในอำนาจศาลยุติธรรมอื่น นอกจากนี้ให้นำวิธีพิจารณาความอาญามาบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลอาญามีนบุรี ศาลอาญาดุสิต ศาลแพ่งพระโขนง ศาลอาญาพระโขนง ศาลอาญาดุสิตที่มีอำนาจสอบสวนที่กฎหมายกำหนดไว้ได้จากผู้ที่ไม่เกินหกหมื่นบาท หรือผู้จำคุกไม่เกินสิบเดือน

เพื่อแก้ไขปัญหาระหว่างข้อบกพร่องใด
โดยที่ปัจจุบันศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดคลองชัน และศาลจังหวัดพระโขนง มีคดีคดีรับใหม่ มีจำนวนมาก โดยเมื่อพิจารณาเฉพาะคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลจังหวัดปรากฏว่ามีจำนวนปริมาณคดีรับใหม่ที่ยื่นมาหรือคดีที่ยื่นมาเกี่ยวกับปริมาณคดีรับใหม่ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากรุงเทพใต้ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และมีจำนวนปริมาณคดีรับใหม่มากกว่าศาลอาญาดุสิตดุสิตและประทุมธานีของ ประกอบกับปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีแนวโน้มที่จะมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ
การจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งคลองชัน ศาลอาญาดุสิต ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีเกิดความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควบคู่กับประเพณีการปฏิบัติ ศาลอาญา ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากรุงเทพใต้ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และมีจำนวนปริมาณคดีรับใหม่มากกว่าศาลอาญาดุสิตดุสิตและประทุมธานีของ ประกอบกับปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีแนวโน้มที่จะมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ

การวิเคราะห์ผลกระทบ

ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งคลองชัน ศาลอาญาดุสิต ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ.
เสนอโดย สำนักงานศาลยุติธรรม

๑. ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย
ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไป

๒. ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว ดังนี้

(๑) ด้านเศรษฐกิจ

- เจิงบวก ไม่มี
- เจิงลบ ไม่มี

(๒) ด้านสังคม

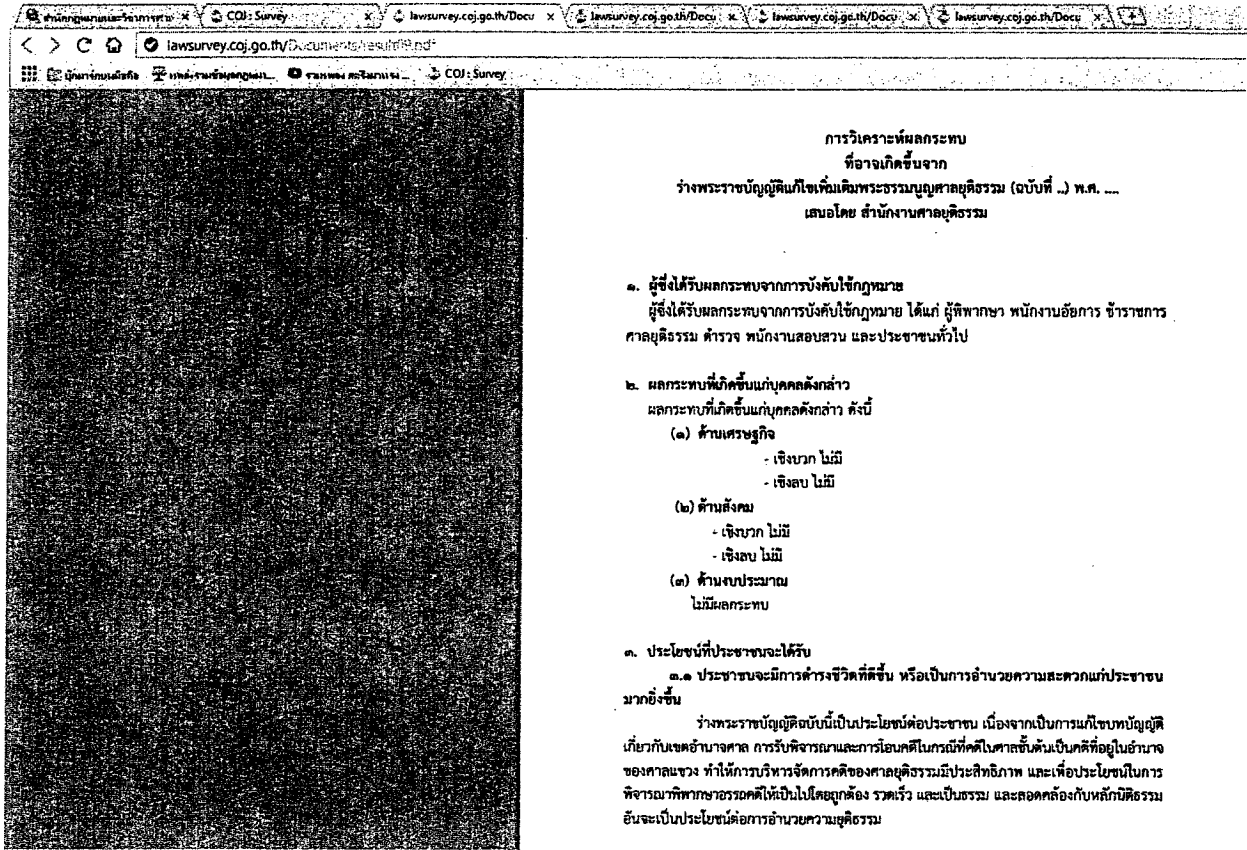
- เจิงบวก ไม่มี
- เจิงลบ ไม่มี

(๓) ด้านงบประมาณ

- ไม่มีผลกระทบ

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

๓.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น
ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นประโยชน์ต่อประชาชน เนื่องจากจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งคลองชัน ศาลอาญาดุสิต ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง ให้เป็นศาลชั้นต้นที่มีฐานะเทียบเท่าศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากรุงเทพใต้ ทำให้การบริหารราชการศาลยุติธรรมเหมาะสมกับปริมาณคดีและผู้พิพากษาที่มีอาวุโสในระดับเดียวกันเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งจะช่วยให้การพิจารณาพิพากษาคดีมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

* ๓. สรุปผลการประชุมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานในกระบวนการ
ยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
ปรากฏตามรายงานการประชุมที่แนบมาพร้อมนี้

* คำว่า “๓.” ควรเป็น คำว่า “๔.”

รายงานการประชุม
เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา - ๑๒.๐๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมสำนักงานศาลยุติธรรม (ห้องประชุมใหญ่) อาคารศาลอาญา ชั้น ๑๒
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานศาลยุติธรรม

๑. นายสุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์	ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ช่วยทำงานชั่วคราว
ในตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนัก
ประธานศาลฎีกา
๒. นายอภิพงศ์ ตานติเกษม	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา

ศาลจังหวัดดลิ่งชัน

๑. นายศรัณย์ พรหมสุรินทร์	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดดลิ่งชัน

ศาลจังหวัดมีนบุรี

๑. นายเจษฎา ยวงทอง	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดมีนบุรี

ศาลจังหวัดพระโขนง

๑. นางสุทธิกานต์ สุดามาตร	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ

สำนักงานอัยการสูงสุด

๑. นายธานิต วงศาโรจน์	อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
๒. นายวุฒิชัย มีผดุง	อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
๓. นางสาวมัลลิกา มนต์เสถียร	อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
๔. นายสฤทธภาค ออวีเชียร	อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายทรงยศ ลังการพิณธุ์	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๒. นายสรารุฒิ ล้ออัศจรรย์	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๓. นายสง่า อัครปรีดี	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๔. นางสาวสุนันทา จันทรแก้ว	นักกฎหมายกฤษฎีกา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. พ.ต.อ. หลิง นฤมล บุญรักษ์	ผกก. กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย กองกฎหมาย
สำนักงานกฎหมายและคดี
๒. พ.ต.อ. สุเอก ฉินธนทรัพย์	ผกก. กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย กองกฎหมาย
สำนักงานกฎหมายและคดี

กระทรวงมหาดไทย

๑. นายพิสิทธิ์ ศรีวรานันท์	นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานสอบสวนและนิติการ
กรมการปกครอง
๒. นายณัฐพล สงวนงาม	นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานสอบสวนและนิติการ
กรมการปกครอง

สำนักงานกิจการยุติธรรม

๑. นางสาวปริยานุช สันติวงษ์	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
๒. นางสาวเปรมมิศา หนูเรืองงาม	นิติกรชำนาญการ
๓. นางสาวฐิตานันท์ ศรีภักธานุสรณ์	นิติกร

สภาพนายความ

๑. นายนิพนธ์ จันทเวช	กรรมการบริหารสภาพนายความ ภาค ๖

สำนักแผนงานและงบประมาณ

๑. นางสาวฉันทพร รุ่งเรือง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

๑. นางชนมทิศา บัวทอง	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
๒. นางสาวกัญจนพร แสงเทศ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๓. นายสมยศ วงษ์ดี	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๔. นายเอกพงษ์ ณะพัฒนา	นิติกร
๕. นางสาวสุพรรณษา โพธิ์เจริญ	นิติกร
๖. นายยืนยง เรื่องฤทธิ	นิติกร
๗. นายอภิรักษ์ เกียรติกมลเศ	นิติกร

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธาน (นายสุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์) : การประชุมในครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสำนักงานศาลยุติธรรม รวม ๕ ฉบับ ดังต่อไปนี้ เพื่อให้การตรากฎหมายของสำนักงานศาลยุติธรรมสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาล

ชั้นอนุพรรณและศาลฎีกา และให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด)

๔. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว และการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือ การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญา)

๕. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม)

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจได้รับหนังสือเชิญประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ บางฉบับ แต่เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าวเสร็จไปในคราวเดียวกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็สามารถแสดงความคิดเห็นในร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าวได้

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องพิจารณา

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญา ตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง และศาลอาญาพระโขนง เนื่องจากปัจจุบันศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดตลิ่งชัน และศาลจังหวัดพระโขนง มีสถิติคดีรับใหม่ มีจำนวนมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลจังหวัดปรากฏว่ามีจำนวนปริมาณคดีรับใหม่ เทียบเท่าหรือใกล้เคียงกับกับปริมาณคดีรับใหม่ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากรุงเทพใต้ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และมีจำนวนปริมาณคดี รับใหม่มากกว่าศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบกับปัจจุบันประชากรของ กรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีแนวโน้มที่จะมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาล ยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาคดีเกิดความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้ กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรแยกประเภทคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง ออกจากกัน และสมควรจัดตั้งศาลชั้นต้นขึ้นใหม่ ให้มีฐานะเทียบเท่าศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารราชการศาลยุติธรรม เหมาะสมกับปริมาณคดีและมีผู้พิพากษาที่มีอาวุโสในระดับเดียวกันเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งจะทำให้ การพิจารณาคดีของศาลเกิดประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

มติที่ประชุม ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบด้วยในหลักการของ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญามีนบุรี ศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลแพ่ง พระโขนง และศาลอาญาพระโขนง พ.ศ. โดยไม่มีข้อสังเกต

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ของศาลแพ่งและศาลอาญา และกำหนดการรับพิจารณา และการโอนคดีในกรณีที่คดีในศาลชั้นต้นเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง เพื่อให้การบริหารจัดการคดีของศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม

มติที่ประชุม ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยไม่มีข้อสังเกต

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด) มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา รวมทั้งกำหนดให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมดังกล่าวได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด เพื่อเป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการประชุมใหญ่และการประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ

มติที่ประชุม ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด) โดยไม่มีข้อสังเกต

๒.๔ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว และการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญา)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว และการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญา) เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการเรียกประกันและหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย กำหนดให้ศาลมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานศาล

ทำหน้าที่แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราวของศาลหรือจับด้วยตนเองในกรณีจำเป็น และกำหนดให้การใช้สิทธิฟ้องคดีอาญาต้องกระทำโดยสุจริต เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวในปัจจุบันกำหนดให้การปล่อยชั่วคราวในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไปต้องมีประกัน ทำให้เป็นภาระแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องหาประกันไว้ต่อเจ้าพนักงานหรือศาล ทั้งการปล่อยชั่วคราวโดยปราศจากมาตรการกำกับดูแลและติดตามจับกุมผู้หลบหนีที่มีประสิทธิภาพทำให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวจำนวนมากฉวยโอกาสหลบหนี เกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรมและความปลอดภัยของสังคม นอกจากนี้ ในการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาปรากฏว่ามีการใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยในหลายกรณี หรือฟ้องคดีโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้ตามปกติธรรมดา เช่น การยื่นฟ้องต่อศาลในพื้นที่ห่างไกลเพื่อให้จำเลยได้รับความลำบากในการเดินทางไปต่อสู้อัยการหรือการฟ้องจำเลยในข้อหาที่หนักกว่าความเป็นจริงเพื่อให้จำเลยต้องยอมกระทำหรือไม่กระทำการอันเป็นการมิชอบโดยเฉพาะการฟ้องเพื่อคุกคามการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของจำเลยในการป้องกันตนเองหรือปกป้องประโยชน์สาธารณะ อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ถูกฟ้องร้องและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

นายนิพนธ์ จันทเวช ผู้แทนสภาพนายความ : เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่มีข้อสังเกตในมาตรา ๑๖๑/๑ (ร่างมาตรา ๕) ที่กำหนดให้ศาลมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องคดีในกรณีที่ราษฎรเป็นโจทก์ หากความปรากฏต่อศาลเอง หรือมีพยานหลักฐานที่ศาลเรียกว่า โจทก์ใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลย หรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ เนื่องจากเป็นการให้ดุลพินิจศาลมากเกินไป จึงควรให้เป็นไปตามกฎหมายในปัจจุบัน

นางสาวเปรมมิศา หนูเรืองงาม ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม : เนื่องจากสำนักงานกิจการยุติธรรมได้รับหนังสือเชิญให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติอื่น จึงขอรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาก่อน

ประธาน : รับข้อสังเกตของผู้แทนสภาพนายความ และจะนำร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งข้อสังเกตดังกล่าวเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

มติที่ประชุม ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว และการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญา) และรับข้อสังเกตของผู้แทนสภาพนายความ และจะนำร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งข้อสังเกตดังกล่าวเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๕ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. ... (ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม)

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... (ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดความคุ้มกันผู้พิพากษาจากการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี แก้ไขเพิ่มเติมการได้มาซึ่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ การเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒)

และมาตรา ๓๖ (๓) กำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ และแก้ไขเพิ่มเติม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓)

มติที่ประชุม ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบด้วยในหลักการของ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... (ปรับปรุง องค์ประกอบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม) โดยไม่มีข้อสังเกต

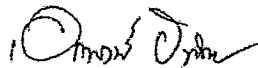
ประธาน : สำนักงานศาลยุติธรรมจะรับข้อสังเกตของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจะนำร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งข้อสังเกตดังกล่าวเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ไม่มี

ประธานกล่าวขอบคุณผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกท่าน และปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา

(นางเอกพงษ์ ณะพัฒนา)

นิติกร

ผู้จ้ดรายงานการประชุม

(นางสาวกัญจนพร แสงเทศ)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม